

Täysistunto

Torstai 2.12.2021 klo 16.00—20.36

2.2. Suullinen kysymys tieteen ja tutkimuksen rahoituksesta (Kai Mykkänen kok)

Suullinen kysymys SKT 219/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Seuraava aihealue. — Edustaja Mykkänen.

Keskustelu

16.28 **Kai Mykkänen kok:** Arvoisa puhemies! Vallitsee yksimielisyys siitä, että tieteen ja tutkimuksen panokset on käännettävä kasvuun hyvinvointimme turvaamiseksi. Se on tie osaamisvetoiseen kasvuun. Se on edellytys teollisuuden investoinneille maahamme. No, mitä tekee hallitus? Käyttää miljardien pysyvät menolisäyksensä aivan muualle. Lisävelasta huolimatta tieteen rahoitus kääntyy nyt laskuun, ja julkisen talouden suunnitelmassa hallitus kohdistaa tieteeseen historialliset leikkaukset vuodelle 2023 — teidän valintojenne takia. Voitte vaihtaa suuntaa. Kokoomuksen vaihtoehtobudjetti näyttää, että tutkimusrahojen leikkaukset voi perua ilman menokehysten rikkomista, jos on rohkeutta valintoihin. Kysynkin, valtiovarainministeri Saarikko: oletteko valmiit tekemään valinnan tieteen hyväksi [Puhemies koputtaa] kehyksiä kunnioittaen vai hyväksyttekö hallituksen arvovalinnan leikata tutkimuksesta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt leikkaa. — No niin, ja ministeri Saarikko.

16.30 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vastaan edustaja Mykkäsen ja kokoomuksen kysymykseen kahdella eri osalla.

Ensinnäkin tämän hallituksen aloittaessa me teimme merkittäviä lisäpanostuksia korkeakoulutukseen. Koulutuksen perusrahoitusta, jolla on suora yhteys myös tutkimukseen, vahvistettiin yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta pysyvällä rahoituksella. Tämä oli merkittävä arvovalinta suomalaisen korkeakoulutuksen puolesta. Lisäksi koulutuksen aloituspaikkoja on lisätty 10 000:lla. Sekin on viesti sen puolesta, että meillä on tulevaisuuden tutkijoita ja vapaampi väylä korkeakouluihin. [Sari Sarkomaa: Pätkärahalla!]

Toinen kokonaisuus liittyy korona-aikaan. Korona-aikana on tehty merkittäviä satsauksia tieteeseen ja tutkimukseen, ja näitä erillispanostuksia tullaan jatkamaan myös kestävä kasvun ohjelmassa, joka on koronan jälkitoimi EU:n yhteisellä elvytysratkaisulla.

Sitten kolmas kokonaisuus, edustaja Mykkänen, liittyy siihen, mistä olemme yhdessä vastuussa. [Puhemies koputtaa] Parlamentaarisesti tutkimus- ja kehityspanoksia pohditaan parhaillaan, ja teillä on mahdollisuus tuohon työhön vaikuttaa tulevaisuuden panoksin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt on aika täyttynyt, ja ne edustajat, jotka tästä aihealueesta haluavat esittää kysymyksiä paikalla oleville ministereille, olkaa hyvät. — Ja ministeri, edustaja, entinen ministeri Mykkänen jatkaa, olkaa hyvä.

16.31 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuulimme selityksiä, emme valitettavasti tekoja. Hyvä hallitus, te kyllä pystytte parempaan.

Kokoomuksen vaihtoehtobudjetissa me näytämme, miten tieteen ja tuotekehityksen rahoituksen voisi kääntää nousuun ilman Saarikon vartioimia menokehysten rikkomisia. Me panostaisimme tutkimukseen ja tuotekehitykseen 200 miljoonaa euroa vuosittain lisää. Te käännätte nyt päinvastaisesti tieteen ja tutkimuksen rahoituksen laskuun. Lisäksi pääomittaisimme korkeakouluja miljardilla.

Te olette laittaneet asiat erilaiseen tärkeysjärjestykseen. Opetuspaikkoja on tullut lisää, mutta tieteen ja tutkimuksen rahoitus kääntyy nyt rajuun laskuun. Väliaikaisista menolisäyksistäkin tieteeseen on riittänyt vain murusia, ja nyt tosiasia on, että hallitus on leikkaamassa pysyvää tieteen rahoitusta yli 100 miljoonaa euroa vastoin lupauksianne.

Arvoisa tiedeministeri Kurvinen, oletteko edes te taistelijaluonne? Oletteko valmis tulemaan [Puhemies koputtaa] kokoomuksen vaihtoehtobudjetin linjalle ja panostamaan tieteeseen ja tuotekehitykseen? [Ben Zyskowicz: Kurvinen kentälle! Nyt stoalaisella tyyneydellä!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja aika on täyttynyt. — Ministeri Kurvinen siirtyy eturiviin.

16.33 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herrojen puhemies! Olen todella tyytyväinen siitä, että tässä salissa keskustellaan tieteestä ja tutkimuksesta, sillä tapahtuipa tulevaisuudessa mitä tahansa, osaamiseen ja sivistykseen Suomi nojaa, ja sillä me ollaan aina pärjätty.

Toisin kuin edustaja Mykkänen tässä väittää, tämän vaalikauden jäljiltä tieteen kokonaisrahoitus tulee olemaan korkeammalla tasolla kuin ennen kuin aloitimme tämän työn. On huomionarvoista, että ei pidä puhua vain Suomen Akatemian sinänsä äärettömän tärkeästä tiederahoituksesta, vaan myös yliopistojen perusrahoituksella on merkitystä tähän tieteen rahoituksen kokonaisuuteen. Ensi vuodelle ei ole tulossa nyt Suomen Akatemialle veikkausvoittovarojen putoamisesta johtuvia leikkauksia, mutta vuosi 23 näyttää hyvin haasteelliselta.

Kokoomus on myös mukana parlamentaarisessa työryhmässä, missä pohditaan sitä, millä tavalla Veikkauksen tuotot jatkossa hoidetaan, ja siellä on työ myöskin jo edennyt aika hyvin. Uskon myös, että kokoomus on jatkossa valmis allekirjoittamaan oman kantani, [Puhemies koputtaa] että laajennetaan korkeakoulutusta, ei supisteta niin kuin välillä teidän viesteistänne on tullut ulos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt edustaja Valtonen.

16.34 Elina Valtonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Onhan tämä aika surullista kuulla, että hallitus kerta kaikkiaan vähentää tieteen ja tutkimuksen kokonaisrahoitusta. Toivottavasti kaikki suomalaiset nyt... [Välihuutoja vasemmalta — Puhemies koputtaa]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Valtosella puheenvuoro.

...aidosti ymmärtävät, että nämä ovat arvovalintoja, että siitä huolimatta, että hallitus ottaa miljarditolkulla velkaa kautensa aikana, heillä ei riitä satsauksia tulevaisuuteen ja niemenomaan siihen henkiseen pääomaan, joka Suomea kannattelee.

Olisin kysynyt siitä, miten hallitus aikoo toimia kautensa aikana vielä siten, että nämä määrärahat saataisiin palautettua kuitenkin siten, että kehyksessä pysytään, ja miten Suomeen saataisiin niitä kaivattuja osajia myös tieteen sektorille nykyistä paremmin. Miten esimerkiksi aiotte mahdollisesti myöntää oleskelulupia ja opiskelulupia henkilöille, jotka tulevat EU-alueen ulkopuolelta opiskelemaan Suomeen esimerkiksi yksityisiin korkeakouluihin?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kurvinen.

16.35 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Erittäin tärkeä tavoite minusta eikä vain hallituksen tavoite vaan koko Suomen tavoite on se, että 2030 meillä olisi tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoitus 4 prosentissa meidän bruttokansantuotteesta. Se on korkeampi kuin muun Euroopan unionin tavoite, erittäin kunnianhimoinen. Myös tässä työssä on mukana myös edustaja Valtosen oma puolue, kokoomuspuolue, ja se on myönteistä, että myös se työ on edennyt mukavasti. Kansanedustaja Matias Mäkynen suurimmasta puolueesta eduskunnassa, SDP:stä, on sitä johdanut.

Erittäin tärkeänä pidän edustaja Valtosen tavoin sitä, että me saamme Suomeen lisää koulutus- ja tutkijaperäistä maahanmuuttoa. Hallituksen tavoitteena on se, että vuonna 2030 kolminkertaistaisimme, triplaisimme, kansainvälisten opiskelijoiden määrän 5 000:sta 15 000:een.

Arvoisa puhemies! Tällä kaudella aiemmat tiedeministerit ovat lisänneet 10 000 aloituspaikkaa korkeakouluihin. Minulla on nyt käsittelyssä koulutusvastuita ja aloituspaikkoja, ja minun tavoitteeni tiedeministerinä on laajentaa koulutusta ja tutkimusta koko Suomeen, ei keskittää ja supistaa, [Puhemies koputtaa] kuten joitakin puheenvuoroja kokoomuksen riveistä on tullut tässä viime vuosina.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt edustaja Häkkänen.

16.36 Antti Häkkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tutkimus- ja kehitysrahoitus on yhteinen asia, ja kuten pääministeri Marin on sanonut, se on Suomen talouskasvun kannalta tärkeimpiä asioita. Tämän takia herääkin vähän ihmetystä, minkä takia hallitus, joka ottaa nyt holtittomasti suut ja silmät täyteen velkaa, ei tätä asiaa ole hoidtanut. Valtiovarainministeri sanoi eilen, että myös hallituksen velkakäyrä on punaisella. Miten ihmeellä tätä asiaa ei ole hoidettu? Pääministeri on peräänkuuluttanut, että velkäsääntöjä pitäisi vielä höllentää ja löysentää, jotta saisi lisää velkaa, niin että tämä tutkimus- ja kehitysasia saataisiin hoidettua. Ei tarvitse. Kokoomus osoittaa vaihtoehtobudjetissaan, että ihan vastuullisella taloudenpidolla tämä asia saataisiin hoidettua.

Pääministeri Marin, voisitteko tutustua tähän kokoomuksen vaihtoehtoon ja tarvittaessa vähän vihjata myös sinne parlamentaariseen ryhmään, miten tämä asia hoidetaan ihan järkevästi vaikka muutamassa viikossa eteenpäin?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.37 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on asettanut kunnianhimoisen tavoitteen siitä, että Suomen tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiopanokset nostettaisiin 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Tämä on erittäin kunnianhimoinen tavoite, ja se tulee vaatimaan noin 200 miljoonaa euroa julkista rahoitusta lisää joka vuosi. Sen vuoksi olemme käynnistäneet parlamentaarisen työn ja haemme parlamentaarista yhteisymmärrystä sille, että nämä panokset tullaan tulevina vuosina tekemään vuoteen 2030 mennessä. Myös yritykset ja elinkeinoelämä ovat peräänkuuluttaneet pitkäjänteistä näkymää tulevaisuuteen siinä, että nämä panostukset tulevat kasvamaan, ja itse pidän tätä erittäin tärkeänä, tuottavuuden parantamista koko Suomen kilpailukyvyyn kannalta. Tämä tulee vaatimaan parlamentaarista sitoutumista. Seuraavissa hallitusohjelmaneuvoituissa niiden puolueiden, jotka neuvottelevat, on ratkaistava — ja toivottavasti nuo puolueet, jotka noissa neuvotteluissa ovat, sitoutuvat siihen — että tämä lisärahoitus tulee seuraavalla hallituskaudella, ja toivottavasti saamme parlamentaarisen yhteisymmärryksen [Puhemies koputtaa] siitä, että aina vuoteen 2030 tämä rahoitus järjestyy.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Vähämäki.

16.38 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Jos oikein tuossa nopsaan katsoin, niin se leikkaus taisi olla jopa noin 140 miljoonaa, eli se täytyisi saada ensiksi lisää, jotta päästään edes edellisen vuoden tasolle, ja sitten siihen täytyy löytää jostain se 200 miljoonaa vuosittain. No, me emme puolueena kannata valtion omaisuuden myyntiä. Me olemme kuitenkin sivistyspuolue ja haluamme tukea t&k-toimintaa. Noin yleisellä tasolla t&k-panostuksia tulisi lisätä fiksusti, ja pitäisi löytää vaikka joitain keskeisiä isoja ekosysteemejä, joita voisi lähteä tukemaan. Olisivatko ne sitten akku- tai vetyteknologiat — tai mitä ne voisivat olla? Tähän hallitus voisi myös vastata.

Mutta kaikessa tutkimuksessa täytyisi olla jonkunlainen kaupallinen potentiaali, kuitenkin toki niin, että se tieteen autonomia säilytetään, mutta tiedettä pitäisi pystyä kaupallistamaan. Tämä on se avainkysymys: miten tähän päästään? Tätäkin haluaisin tiedustella.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.39 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tiede ja tutkimus — ilman niitä meillä ei esimerkiksi olisi niinkin nopeasti lopulta syntyneitä useamman aihion rokotteita, jotka ovat pelastaneet maailman avautumaan koronapandemian keskellä. Sivistyspuolue perussuomalaiset, [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä — Puhemies koputtaa] niin kuin itseänne nimititte, toivon, että tämä on varmasti kaikille tässä salissa selvää, kun puhumme sivistyksestä ja tieteestä: rokotteet ovat sen saavutus.

Mitä tulee rahoitukseen: Minusta olisi tärkeää, että myös kokoomus muistaisi, että tutkimuksen ja kehityksen panoksia ei ratkota vain julkisella rahalla, vaan myös yksityistä rahoitusta tarvitaan. On itse asiassa niin, että tuo täällä jo moneen kertaan mainittu todella vaativa kansallinen tavoite ei onnistu ilman vahvaa yksityistä rahoitusta. Julkisen rahoituk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

sen pitää olla pitkäjänteistä ja ennustettavaa, niin kuin pääministeri äsken totesi, mutta tarvitaan myös yksityisen rahan liikkeelle lähtemistä.

Ja sitten huomautan, että kyllä, tieteenkin rahoituksesta tulee vaativampaa tulevaisuudessa, koska tieteen rahoituksesta [Puhemies koputtaa] merkittävä osa on tullut veikkausvoittovaroista, joiden tuloutus on pienenemään päin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Wallinheimo.

16.41 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen todennotta kävimme salissa läpi vaihtoehtobudjetteja, ja hallitus tietenkin haukkui niitä tapojensa mukaan. Muun muassa sosiaalidemokraatit pitivät vaihtoehtoaamme sydämettömänä.

Toki tämä pistää pohtimaan, kuinka sydämettömiä ne sosiaalidemokraatit ovat muissa Pohjoismaissa, kun vievät pääministeripuolueenakin vieläkin kovempia työllisyysreformeja eteenpäin, vaihtoehtobudjettimme mukaisesti. [Oikealta: Oho!] Vai onko niin, että muissa Pohjoismaissa näillä uudistuksilla nimenomaan yritetään pelastaa hyvinvointiyhteiskuntaa tuleville sukupolville?

Arvoisa pääministeri, eikö teidänkin olisi aika tuoda samoja uudistuksia Suomeen, muun muassa ansiosidonnaisen porrastaminen, joista on hyviä kokemuksia muista Pohjoismaista, jotta ei tarvitsisi leikata esimerkiksi tieteestä? [Riikka Purra: Puhumattakaan maahanmuuttopolitiikasta!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.42 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten tässäkin salissa on useita kertoja käyty läpi, itse asiassa hallituksen juoksu työllisyystoimien näkökulmasta on varsin mittava ja merkittävä. Me teimme hallitusohjelmassa linjaukset päätöksistä, joilla lisäämme työllisyyttä 60 000:lla, ja tämän saavutimme, joten nostimme tavoitetta 80 000:een, ja tämänkin saavutimme, ja sen vuoksi vieläkin nostimme tavoitetta: ensi helmikuun puoleenväliin mennessä meidän on tarkoitus päättää toimista, joilla vahvistetaan julkista taloutta vielä 110 miljoonan euron edestä. Eli itse asiassa hallituksen toimet työllisyyden parantamiseksi ovat kyllä hyvin mittavia. Ne ovat olleet kunnianhimoisia, ja tätä työtä olemme koko hallituskauden tehneet ja tätä työtä edelleen jatkamme.

Mutta meillä on taloudessa tietenkin muitakin haasteita. Täälläkin tänään mainittu työvoimapula on itse asiassa yksi meidän tämän hetken talouskasvun suurimmista haasteista. Meidän pitää samanaikaisesti ratkaista kysymyksiä, jotka liittyvät osaavan työvoiman saatavuuteen ja tuottavuuden parantamiseen, johon myös tämä keskustelu tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiopanostuksista liittyy. [Puhemies koputtaa] Nämä ovat yhteisiä haasteita, ja näiden eteen teemme töitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kulmuni.

16.43 Katri Kulmuni kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vaikka tämä hallitus on tehnyt erittäin paljon aktiivista työvoimapolitiikkaa, tietenkin niitten työllisyystoimien haaste on se, miten se työllisyyden tavoite on myös mennyt eteenpäin, kun on lisätty julkisia menoja. Sillä 75 prosentilla emme enää saa julkista taloutta tasapainoon, vaan se vaatii nyt korkeamman työllisyyden. Siksi on tietenkin hyvin tärkeää olla huolissaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

myös siitä, mitä ministeri Saarikko sanoi: kuinka me pystymme kanavoimaan yksityistä rahaa, jotta voisimme sitten täyttää tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot. Ne maat, jotka ovat saavuttaneet vaikkapa sen 4 prosenttia tki-menoista — Hollanti, Tanska, Ruotsi, mihin me yleensä vertaamme — ovat matalan työttömyyden maita, niissä on korkea työllisyys ja erittäin monipuolinen elinkeinoelämän rakenne. Kysymykseni hallitukselle siis on: jos me haluamme täyttää tämän lupauksen — satoja miljoonia euroja laitetaan lisää tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioihin — niin kuinka me saamme yksityisen sektorin laitamaan rahansa tähän maahan eikä johonkin näistä meidän kovista kilpailijamaistamme?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Lintilä.

16.44 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Itse asiassa kyllä tätä rahaa pikkuhiljaa on tännepäin tulemassakin, mutta varmasti kaikin tärkeintä on se, että meillä on olemassa selkeä suunnitelma, selkeä näkymä, kuinka me edetään siihen 4 prosenttiin. Kaikki tietävät sen, että se ei tapahdu ilman, että meillä on yksityinen ja julkinen raha yhdessä. Se, miksi me tultiin aikoinaan alas sieltä 4:stä, johtui siitä, että Nokian rahoitus väheni merkittävästi. Tämä on se perussy, joka on olemassa. Me nähdään tänä päivänä kuitenkin hyviä nousuja sille puolelle, ja täytyy sanoa, että esimerkiksi tänä päivänä meneillään oleva Slush-tapahtuma on sellainen, joka tuo myös sijoittajia näihin startup-yrityksiin mutta myös tänne tki-puolelle. Ainoastaan se, että meillä on mielenkiintoisia yrityksiä, maailman parasta osaamista, tuo myös tki-rahoitusta Suomeen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Eestilä.

16.45 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te hallituksessa puhutte aivan oikein siitä 4 prosentista bruttokansantuotteesta, mikä pitäisi olla sitten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiomenoihin. Se tarkoittaa noin kymmentä miljardia, mutta viime vuonna nämä tutkimus- ja kehittämismenot olivat 6,9 miljardia, ja siitä yritykset vastasivat, kuten täällä ministeri Saarikko aivan oikein totesi, lähes 70 prosentista. Ne lisäsivät panostuksia, mutta julkinen sektori pienensi panostuksiaan 3 prosenttia. Kysynkin, arvoisa hallitus: miksi te olette antaneet julkisen sektorin vähentää näitä tutkimus- ja kehittämispänsiöitä, vaikka te olette lisänneet budjetin määrärahoja 9,2 miljardia verrattuna Sipilän hallituksen viimeiseen budjettiin?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kurvinen.

16.46 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt en ihan ymmärrä edustaja Eestilän puheenvuoroa. Siis hyvä ajatus on ehdottomasti ja kannatan samaa ajatusta, että täytyy saada tki-menot ylöspäin. Mutta me emme ole kyllä leikanneet yhtään mitään tieteestä ja koulutuksesta tällä vaalikaudella. Päinvastoin voi sanoa, että olemme täyttäneet sen koulutuslupauksen, mitä on yli puoluerajojen ja kautta Suomen toivottu. Ollaan panostettu koulutukseen kaikilla tasoilla. Satoja miljoonia muun muassa yliopistojen perusrahoitukseen. Me ollaan laajennettu voimakkaasti korkeakoulutusta. On tullut Jyväskylään diplomi-insinöörikoulutusta, on tullut Ouluun psykologikoulutusta. Juuri annoin 3 miljoonaa yliopistokeskuksille, niin että me saadaan kaikki maakunnat mukaan tieteeseen ja kehitykseen — 3 miljoonaa yliopistokeskuksille, kuudel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

le niistä, muun muassa Mikkeliin, Seinäjoelle ja Poriin. Jatkossakin aion laajentaa korkeakoulutusta ja alueellistaa korkeakoulutusta, jotta me saadaan myös julkista euroa siihen tki:hin.

Totean edustaja Eestilälle, että sehän on hyvä, että yritysmaailma vastaa tki:stä vahvasti. Meidän pitää päästä siihen, [Puhemies koputtaa] että yksi julkinen euro poikii kaksi tai kolme yksityistä tki-euroa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja aika on täynnä. — Edustaja Suomela.

16.47 Iris Suomela vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Opiskelijoiden toimeentulo on jo entuudestaan tiukilla aiempien heikennysten myötä. Nyt kokoomus tiputtaisi opiskelijat entisen opintotuen asumislisän piiriin, mikä oli vähän yli 200 euroa kuu-kaudessa.

Opiskelijoiden tilanne on koronakriisin myötä entistä ahtaampi. Yhä useampi kärsii esimerkiksi mielenterveyden häiriöistä, ja näissä toimeentulo-ongelmat ovat yksi yleisimpiä taustasyitä. Kysyisinkin asianomaisilta ministereiltä: miten hallitus tukee opiskelijoiden hyvinvointia ja toimeentuloa etenkin koronakriisin myötä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Kurvinen ensimmäisenä nosti kätensä ylös.

16.48 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Suomela kiinnittää huomiota erittäin tärkeään asiaan. Kun tämä koronakriisi lähti liikkeelle, me olimme eniten huolissamme ikäihmisistä, perustellusti, mutta kyllä tässä, arvoisat edustajat, on käynyt niin, että kalleimman hinnan tästä kriisistä ovat maksaneet nuoret sukupolvet, nuoret ja opiskelijat. Tämä meidän pitää tiedostaa.

Hallitus on panostanut kaksi kertaa 6 miljoonaa euroa korkeakoulujen hyvinvointihankkeisiin, joka kattaa kaikki korkeakoulut, eli kaikki korkeakouluopiskelijat ovat siinä mukana, ja olen vahtinut tarkkaan, että se työ nyt jatkuu ja etenee siellä.

Lisäksi olemme taloudellisesti pystyneet tällä vaalikaudella panostamaan myös opiskelijoihin: Olemme parantaneet opintotukea, muun muassa kaikista tiukimmassa tilanteessa taloudellisesti olevien perheellisten opiskelijoiden huoltajakorotusta on parannettu, ja lisäksi olen todella onnellinen siitä, että ensi vuodelle voimme parantaa töitä tekevien opiskelijoiden asemaa, kun opintotukea saavien opiskelijoiden tulorajat nousevat selkeästi. [Puhemies koputtaa] Kolmisen tuhatta euroa enemmän pystyy tienaamaan vuodessa opintotukea nostava opiskelija.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Aikaraja sen sijaan ei nouse, vaan se on edelleen minuutti. — Edustaja Jokinen.

16.49 Kalle Jokinen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä hallitus leikkaa tieteen perusrahoitusta 100 miljoonaa euroa, ja se kyllä pitää paikkansa. Nyt tämä kysymys tutkimuksen kehitystoiminnan ja innovaatioiden rahoituksesta koskee kaikkia suomalaisia, jotka tarvitsevat tämän valtion hyvinvointipalveluja. Sen takia tähän osioon on panostettava. Jos ei ole panostuksia, niin ei ole uusia innovaatioita, ei uusia keksintöjä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

ei uusia yritysten menestystarinoita, ei vientituotteita, ei verotuloja eikä sen kautta hyvinvointipalveluiden rahoitusta.

Kokoomus on sitoutunut siihen, että tämä tki-rahoitus sidotaan neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä, ja vaihtoehtobudjetissa esitämme siihen 200 miljoonaa euroa. Hallitus sanoo, että te olette sitoutuneet tähän samaan tavoitteeseen, mutta missä ovat ne teot? Ei näy budjetissa rahoitusta. Puhutaan vaan työryhmistä. [Puhemies koputtaa] Pääministeri Marin, milloin näkyy euroja siellä tieteen rahoituksessa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: No niin, ja aika täynnä. — Pääministeri Marin.

16.51 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun me vertaamme tämän hallituksen tekemää politiikkaa tutkimuksen, tuotekehityksen, innovaatiopanosten tai koulutuksen saralla vaikkapa edellisten hallitusten politiikkaan, niin voimme kyllä sanoa, että tämä hallitus on tehnyt mittavat panostukset koulutukseen, tutkimukseen, tuotekehitykseen. Ja tästä me olemme ylpeitä. Tämä on oikeaa politiikkaa, se on viisasta politiikkaa, se on kauaskantoista politiikkaa.

Olen todella iloinen siitä, että kokoomus täällä lupaa, että te olette sitoutuneet tuohon 4 prosentin tavoitteeseen. Jos kokoomus on seuraavissa hallitusohjelmaneuvoittelussa, niin oletan, että te tästä lupauksesta ja sitoumuksesta pidätte kiinni. Viimeksi, kun te olitte hallituksessa, te leikkasitte koulutuksesta [Välihuutoja oikealta] historiallisella tavalla. Te leikkasitte koulutuksesta. Onneksi mielenne on muuttunut, ja minä tulen pitämään huolta siitä, että muistan tämän lupauksen, ja toivon, että se näkyy neuvotteluissa, jos siellä istutte.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja vielä tämän aihealueen esille ottanut edustaja Mykkänen.

16.52 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Kurvinen, nämä lisäykset, joita te jaatte, te jaatte korkeakoulujen potista, joka ei oikein kata edes uusia aloituspaikkoja.

Pääministeri Marin, teidän vastauksenne voi kiteyttää niin, että tämä hallitus asettaa kunnianhimoiset tavoitteet ja toivoo, että seuraava sitten ne toteuttaa.

Edustaja Mäkysen parlamentaarinen komitea on todella edennyt hyvin, ja sitä on vedetty hyvin, mutta voin sen verran paljastaa salaisuutta, että sampoa siellä ei ole taottu. Sieltä tulee pitkäjänteisen rahoituksen esitys toivottavasti, mutta se edellyttää kehysten sisällä tapahtuvia kohdennuksia. Me voimme tässä sopia pääministerin äskeiseen puheenvuoroon liittyen, että seuraavassa hallitusneuvottelussa kyllä ainakin kokoomus pyrkii 4 prosentin uralle ja on valmis tekemään ne samat valinnat kuin vaihtoehtobudjetissa. Voimmeko vastavuoroisesti sopia, että tämä hallitus tekisi saman valinnan jo ensi vuotta ja vuotta 2023 koskien?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt pääministeri Marin.

16.53 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten täällä on kuvattu, tämä hallitus on panostanut koulutukseen. Me olemme panostaneet tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Näitä panostuksia tehdään, mutta tämä 4 prosentin tavoite on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 144/2021 vp

vuoteen 2030. Tämä hallitus ei tietenkään voi tehdä tulevien hallitusten rahapäätöksiä. [Ben Zyskowiczin välihuuto] Eduskunta käsittelee tulevien hallitusten rahapäätökset joka vuosi budjettiprosessin yhteydessä, eikä tietenkään istuvalla hallituksella ole tulevien hallitusten puolesta mahdollisuutta näitä päätöksiä tehdä. Sen vuoksi me olemme käynnistäneet tämän parlamentaarisen työn, ja sitä ei pidä väheksyä — sitä ei pidä väheksyä, ikään kuin pistää se vain joksikin työryhmätyöksi. Me tarvitsemme parlamentaarista, yhteistä sitoutumista siihen, [Perussuomalaisten ryhmästä: Nyt on tekeillä ensi vuoden budjetti, teillä on valta!] että toteutuu tämä 4 prosentin tavoite vuoteen 2030, niin että seuraavatkin hallitukset siihen sitoutuvat. Olen todella hyvilläni siitä, [Puhemies koputtaa] jos kokoomus tähän sitoutuu. Voin myös luvata, että sosiaalidemokraatit siihen sitoutuvat, aivan varmasti.

Kysymyksen käsittely päättyi.